

WA / RZ

BURMISTRZ WASILKOWA
ul. Białostocka 7
16-010 Wasilków

210.11-025-7/19

Wasilków, 22. marca 2019 r.

OSO.4424.18.2019.JO

Regionalna Izba Obrachunkowa
ul. Branickiego 13
15-085 Białystok

W związku z planowanym od dnia 8 kwietnia 2019 r. ogólnopolskim strajkiem w oświacie proszę o zajęcie stanowiska w zakresie wypłacania wynagrodzeń nauczycielom za okres strajku.

Art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 174 z późn. zm.) mówi bowiem, że „w okresie strajku zorganizowanego zgodnie z przepisami ustawy pracownik zachowuje prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz uprawnień ze stosunku pracy, z wyjątkiem prawa do wynagrodzenia. Okres przerwy w wykonywaniu pracy wlicza się do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy”. Z kolei związki zawodowe stoją na stanowisku, iż nauczycielom można wypłacić wynagrodzenie za czas strajku na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy dyrektorem szkoły a związkami zawodowymi.

W związku z powyższym proszę o opinię Izby, czy ewentualne zawarcie porozumienia przez Burmistrza lub dyrektora szkoły w sprawie wypłaty wynagrodzeń nauczycielom za czas strajku jest zgodne z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) i czy nie naruszałoby to dyscypliny finansów publicznych.

BURMISTRZ
Adrian Luckiewicz
Adrian Luckiewicz

Białystok, dnia 15 kwietnia 2019 r.

RIO.II-025-7/19

Pan
Adrian Luckiewicz
Burmistrz Wasilkowa

Udzielając odpowiedzi na pismo z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie wypłacania nauczycielom wynagrodzeń za okres uczestnictwa w strajku (znak: OSO.4424.18.2019.JO; data wpływu w dniu 25 marca b.r.) Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku wyraża następujący pogląd w sprawie.

Jak wynika z art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 174) w okresie strajku zorganizowanego zgodnie z przepisami ustawy pracownik zachowuje prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz uprawnień ze stosunku pracy, z wyjątkiem prawa do wynagrodzenia. Treść przywołanego przepisu jednoznacznie wskazuje, że pracownicy, którzy uczestniczyli w akcji strajkowej nie zachowują prawa do wynagrodzenia za czas strajku. Norma ta koresponduje z postanowieniami art. 80 Kodeksu pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, ze zm.), według którego wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną; za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967, ze zm.), normującej m.in. kwestię wynagrodzeń nauczycieli, nie zawarto odrębnych od przywołanych unormowań w kwestii prawa do wynagrodzenia nauczycieli za czas niewykonywania pracy w związku z uczestnictwem w strajku. W art. 39 ust. 3 i 4 Karty Nauczyciela określono natomiast, że wynagrodzenie wypłacane jest nauczycielowi miesięcznie z góry w pierwszym dniu miesiąca, zaś składniki wynagrodzenia, których wysokość może być ustalona jedynie na podstawie już wykonanych prac, wypłaca się miesięcznie lub jednorazowo z dołu w ostatnim dniu miesiąca. W podjętej z uwzględnieniem przywołanych wyżej regulacji ustawowych uchwale z dnia 8 grudnia 1994 r. (sygn. akt: I PZP 49/94) Sąd Najwyższy odnosząc się do art. 80 zdanie 2 k.p. podniósł, że: „Z przepisu tego wynika, że pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia mimo niewykonywania pracy, jeżeli tak stanowią przepisy kodeksu pracy lub przepisy szczególne. Zatem warunkiem prawa pracownika do wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy spowodowany udziałem w strajku, jest istnienie przepisu ustanawiającego takie prawo”. Dalej Sąd Najwyższy wywiódł: „Kwestie związane z udziałem pracowników w strajku normuje ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz. U. Nr 55, poz. 236). W jej przepisach brak jest wszakże postanowienia przewidującego prawo do wynagrodzenia za czas udziału w strajku. Przeciwnie, z art. 23 ust. 2 tej ustawy jednoznacznie wynika, że w okresie strajku zorganizowanego zgodnie z przepisami ustawy, pracownik nie zachowuje prawa do wynagrodzenia, chociaż zachowuje prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz inne - poza wynagrodzeniem - uprawnienia ze stosunku pracy. Powyższy stan prawny upoważnia więc do wniosku, że ze względu na unormowanie zawarte w wymienionym przepisie, pracownik, który nie świadczył pracy z powodu udziału w strajku, a pobrał wynagrodzenie z góry (czyli pod warunkiem, że będzie świadczył pracę) - pobrał wynagrodzenie, które mu się nie należy”.

Poza przytoczonymi regulacjami w kwestii prawa do wynagrodzenia wskazania również wymaga, że szkoły prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego są jednostkami

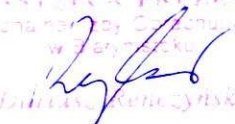
sektora finansów publicznych, które winny gospodarować środkami publicznymi z uwzględnieniem zasad wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, ze zm.). W szczególności, w odniesieniu do dokonywania wydatków, art. 44 przywołanej ustawy stanowi, że jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków; wydatki publiczne powinny być dokonywane: w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Z uwagi na powołane unormowania rangi ustawowej Izba Obrachunkowa w Białymstoku stoi na stanowisku, że wskazane w piśmie Pana Burmistrza porozumienia nie mogą stanowić podstawy do dokonywania wydatków publicznych tytułem wypłat wynagrodzeń za czas udziału w strajku.

Co do „naruszenia dyscypliny finansów publicznych” Izba zauważa, że nie jest organem właściwym w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych – vide art. 42 i nast. ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1458, ze zm.) – więc nie może przesądzać tej kwestii. Izba wskazuje natomiast, że według art. 11 ust. 1 ww. ustawy naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest dokonanie wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków.

W obecnie obowiązującym porządku prawnym brak jest podmiotu upoważnionego do wydawania wiążącej wykładni przepisów prawa. Wobec tego niniejsze stanowisko w sprawie proszę potraktować jako niewiążącą opinie prawną.

Ponadto proszę zapoznać się z treścią komunikatu Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku zamieszczonego na stronie internetowej www.bip.bialystok.rio.gov.pl, w sprawie udzielania przez RIO w Białymstoku wyjaśnień dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych.

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Białymstoku

Ewelina Kenczyńska